

Cirkulärnr: 2003:96
Diariernr: 2003/2217
Handläggare: Carl-Göran Sjögren
Sektion/Enhet: Utredningssektionen
Datum: 2003-11-05
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalkontoret
Ekonomi/Finans
Rubrik: Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron - kompletterande information

---

CIRKULÄR

Utredningssektionen
Carl-Göran Sjögren

2003-11-05

Kommunstyrelsen
Personalkontoret
Ekonomi/Finans

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron - kompletterande information

I cirkulär 2003:37, *Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro* informerade Svenska Kommunförbundet om ändringarna i lagen om kommunal redovisning. Förbundet lämnade där också kommentarer och förslag till tillämpning, bl.a. beträffande begreppet *sammanlagd ordinarie arbetstid*. I förarbetena till lagen sägs enbart att frågor om hur de närmare beräkningarna av sjukfrånvaron skall göras bör överlämnas till praxisutveckling och prövas inom ramen för vad som är god redovisningssed. Några närmare definitioner ges således inte i förarbetena.

Sedan cirkuläret kom ut har flera turer förekommit kring framför allt begreppet *sammanlagd ordinarie arbetstid*. Kommunförbundet har följt kontakterna med inblandade instanser och myndigheter via Landstingsförbundet. I dagsläget kan vi redovisa följande.

Bokföringsnämnden (BFN), som normerar god redovisningssed för företagssektorn, har i skrivelse 2003-09-19 (Dnr 103/039) till Finans- och Justitiedepartementet redovisat sitt beslut att för närvarande inte utfärda något allmänt råd i frågan om hur redovisning av sjukfrånvaron skall gå till. Beslutet var enhälligt och föregicks av ingående diskussioner.

Konkret handlar det bl.a. om hur man skall se på helt eller delvis tjänstlediga – en fråga som kan ha avgörande betydelse för storleken av sjukfrånvaron och för hur denna förändras över tiden.

Som en följd av detta finns inte heller några allmänna råd hur den sammanlagda ordinarie arbetstiden skall beräknas för företagssektorn. Detta faktum riskerar att försvåra jämförelser mellan olika sektorer på arbetsmarknaden. Just denna typ av jämförelser var en av lagstiftarens huvudsyften.

Svenska Kommunförbundet anser (liksom Landstingsförbundet) att följande definition av ordinarie arbetstid skall användas i årsredovisningen beträffande sjukfrånvaron.

Med ordinarie arbetstid för beräkning av de lagstadgade sjukfrånvaromåtten avses den ordinarie arbetstiden enligt avtal, med hänsyn tagen till frånvaro utan lön, t.ex. tjänstledighet för annat arbete, partiell tjänstledighet för vård av barn eller övrig frånvaro utan lön. Denna definition kan benämnas "tillgänglig ordinarie arbetstid".

Förbunden har fört diskussioner med Ekonomistyrningsverket (ESV) angående detta och ESV har meddelat att de har för avsikt att föreslå samma definition på den statliga sidan. Därmed torde möjligheterna öka betydligt för att skapa relevanta jämförelser åtminstone inom den offentliga sektorn.

Sammanfattningsvis skall således nedanstående sju mått på sjukfrånvaro tas fram:

1.
$$\frac{\text{Total sjukfrånvarotid}}{\text{Sammanlagd ordinarie arbetstid}} =$$
2.
$$\frac{\text{Summa tid med långtidssjukfrånvaro (> 60 dagar)}}{\text{Total sjukfrånvarotid}} =$$
3.
$$\frac{\text{Summa sjukfrånvarotid för kvinnor}}{\text{Sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor}} =$$
4.
$$\frac{\text{Summa sjukfrånvarotid för män}}{\text{Sammanlagd ordinarie arbetstid för män}} =$$
5.
$$\frac{\text{Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre}}{\text{Sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre}} =$$
6.
$$\frac{\text{Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30 – 49 år}}{\text{Sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30 – 49 år}} =$$
7.
$$\frac{\text{Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre}}{\text{Sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre}} =$$

Vilka arbetstagare skall omfattas?

Som framgick redan av tidigare cirkulär (2003:37) skall redovisningen omfatta samtliga arbetstagare som under räkenskapsåret haft en eller flera anställningar oavsett anställningsform. Även "springvikarier", timavlönade, feriearbetande m.fl. skall ingå.

Som ett förtydligande kan påpekas att den anställde, för att omfattas av redovisningen, skall kunna ingå med tid i både täljaren och nämnaren vid framräknandet av sjukfrånvarokvoten (ackumulerad sjukfrånvarotid i timmar dividerat med ackumulerad ordinarie arbetstid i timmar). Detta för att undvika snedvridningar av statistiken.

Frågor

Frågor om avtalsbestämmelser besvaras av Ann-Charlotte Ohlsson, tfn 08-452 7893 och Lars-Gösta Andréen, tfn 08-452 7592, på Förhandlingsenheten.

e-post: ann-charlotte.ohlsson@svekom.se och lars-gosta.andreen@svekom.se

Övriga frågor om ovanstående besvaras av Örjan Lutz, tfn 08-452 7482, Arbetsgivarpolitiska sektionen, e-post: orjan.lutz@svekom.se

Ytterligare frågor kring sjukfrånvarostatistik

I cirkuläret 2003:37 utlovades också ytterligare information om frågor kring sjukfrånvarostatistik. En av frågorna har varit om Kommunförbundet skulle samla in sjukfrånvarostatistik för att enkelt kunna möjliggöra jämförelser mellan olika kommuner eller grupper av kommuner.

Nedan lämnas Svenska Kommunförbundets syn på central insamling av de lagstadgade nyckeltalen samt hur dessa kan göras tillgängliga för jämförelser.

Som bakgrund kan nämnas att Kommunförbundet under hösten 2000 redovisade en skrift *Personálnyckeltal för kommuner* (Svenska Kommunförbundet, ISBN 91-7099-919-8). I den rapporten redovisas förslag till definitioner och beräkningar av några grundläggande nyckeltal för kommuner. Rapporten kan hämtas via förbundets hemsida (www.svekom.se) under fliken Statistik och Nyckeltal. Den exakta länken är

<http://www.svekom.se/stat/statistik/Nyckeltal/persek/pnyck.htm>

Inom sjukfrånvaroområdet är måtten delvis irrelevanta mot bakgrund av händelseutvecklingen sedan skriften publicerades.

Grundtanken med dessa rekommendationer var att underlätta kommunernas arbete med nyckeltal för jämförelser både över tiden och med varandra. Som en kommentar till begreppet *tillgänglig ordinarie arbetstid* ovan kan påpekas att i den modell för redovisning av arbetad tid resp. frånvaro i den rapporten finns begreppet *arbetad tid enligt avtal* som tämligen väl harmonierar med det begrepp som rekommenderas för den lagstadgade redovisningen.

När det gäller insamling av de lagstadgade nyckeltalen är Kommunförbundets intention att för 2: dra halvåret 2003 enbart samla in de sju lagstadgade nyckeltalen – utan nedbrytning i undergrupper såsom verksamhetsområden och/eller verksamhetsgrenar. Skälen för detta ställningstagande är bl.a. att denna period dels kan ses som en försöksperiod, dels att fortsatt utvecklingsarbete med systemleverantörerna bör göras. En ytterligare viktig faktor är att inledningsvis torde schabloner i vissa fall få tillgripas för att räkna om *tid i dagar* till *tid i timmar*.

Insamlingen kommer att ske förslagsvis under mars-april 2004. Inför denna insamling kommer vi att samla in e-postadresser till de som tilldelas uppgiften att besvara enkäten.

Som insamlingsmetod avser vi att använda webbaserad enkät vilket möjliggör snabb insamling och därmed snabb redovisning. Vi avser att publicera de

kommunvisa nyckeltalen via nätet genom vår webbaserade databas WebOr (www.komstat.svekom.se).

Det kan här nämnas att för landsting och regioner kommer en betydligt mer detaljerad sjukfrånvarostatistik att samlas in centralt till Landstingsförbundet.

Frågor

Frågor om detta avsnitt besvaras av Eva Palmheden Kalms, tfn 08-452 7884 och C-G Sjögren, tfn 452 7887, på Utredningssektionen.

e-post: eva.palmheden.kalms@svekom.se och carl-goran.sjogren@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Boel Callermo

Arbetsgivarpolitiska sektionen

Per Sandgren

Utredningssektionen

